

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research
Cilt: 13 Sayı: 75 Yıl: 2020 & Volume: 13 Issue: 75 Year: 2020
www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

LİSANS DÜZEYİNDE ÇİNCE YAZILI ANLATIM ÖĞRETİMİNDE GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ*

NEEDS ANALYSIS IN TEACHING CHINESE WRITTEN EXPRESSION AT UNDERGRADUATE LEVEL

TuĐba AKĐÜR**

Öz

Çalışmanın amacı, lisans düzeyinde Çince öğrencilerinin Çince yazılı anlatım ders gereksinimlerinin belirlenmesidir. Çalışma amacı doğrultusunda Çince lisans bölümü öğrencilerine gereksinim çözümleme soruacısı uygulanmış, Çince lisans bölümü mezunlarıyla odak grup görüşmesi yapılmış, alanın öğretim elemanlarıyla yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu çalışmalar aracılığıyla Çince yazılı anlatım dersine yönelik beklenti ve gereksinimler belirlenerek dersin işlenişine yönelik öneriler sunulmuştur. Araştırmanın katılımcıları 85 Türk öğrenci, dokuz mezun, dört öğretim elemanından oluşmaktadır. Yapılan çalışmaların sonunda öğrenci ve öğretim elemanı beklenti ve gereksinimlerine en uygun yazma öğretimi yaklaşımı 'süreç-tür odaklı yaklaşım' olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çince, Yazma Öğretimi, Çince Yazılı Anlatım, Gereksinim Çözümlemesi, Süreç-Tür Odaklı Yaklaşım.

Abstract

The aim of the study is to determine the Chinese written expression class requirements of undergraduate Chinese students. In line with the purpose of the study, a needs analysis question was applied to students studying in Chinese undergraduate departments, a focus group meeting was held with graduates of Chinese undergraduate departments, and a semi-structured interview was held with the lecturers of the field. Through these studies, the expectations and needs for the Chinese written expression class were determined and suggestions were offered. The participants of the study consist of 85 Turkish students, nine graduates, and four teaching staff. According to the results, the writing teaching approach that best suits the expectations and needs of students and lecturers is 'process-genre oriented approach'.

Keywords: Chinese, Teaching Writing, Chinese Written Expression, Needs Analysis, Process-Genre Oriented Approach.

* Bu çalışma, Doç. Dr. Gürhan KİRİLEN danışmanlığında 19.06.2020 tarihinde savunulmuş olan "Gereksinim Çözümlemesine Dayalı Süreç-Tür Odaklı Çince Yazılı Anlatım Ders Aracı Önerisi" başlıklı tezden oluşturulmuştur.

** Arş. Gör. Dr., Düzce Üniversitesi, E-posta: tugbaakgur@duzce.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3593-8181.

Giriş

Çince yazı sistemi, gerek anadilde gerekse yabancı dil olarak Çince öğretiminde oldukça önemli bir role sahiptir. İmler, Çince öğretiminin temeli olarak kabul edilir ve imler özellikleriyle birlikte öğrenilmeden yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesi beklenemez. Dolayısıyla yabancı dil olarak Çince yazma öğretimi alanında yapılan çalışmalar çoğunlukla imlerin incelenmesi, imlerin öğretilmesine yöneliktir ve yazılı anlatım becerisine ilişkin çalışmalar oldukça sınırlıdır. Aslında bu sınırlılığın en önemli nedenlerinden biri, metin yazma sürecinde imlerin doğru yazılışını ve diğer ortografik özellikleri hatırlamanın zorluğudur. İmlerin yazılış kurallarını öğrenemeyen ve imi hatırlamakta zorlanan öğrencinin yazılı anlatım becerisini kolay bir şekilde geliştirmesi beklenemez. Çince yazma becerisi kazanmak, imleri doğru hatırlama ve yazabilme becerisi ile sınırlı kalmakta, yazma öğretimi çalışmaları bu doğrultuda yapılmaktadır. Bu durum, yazma öğretiminin asıl amacı olan yazılı anlatım becerisini kazanmayı zorlaştırmaktadır. Oysa yazılı anlatım becerileri gelişmeden, bir dilde okur-yazar olmak mümkün değildir. Nunan (1999, 271), yabancı dilde 'tutarlı, akıcı ve geniş çaplı bir metin' yazmanın oldukça zor olduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla yabancı dilde, özellikle Çince gibi alfabetik olmayan bir yabancı dilde yazma becerisi, öğrenciler için kazanımı zor bir beceri olmakla birlikte, yabancı dil öğrencilerinin en iyi şekilde geliştirmesi gereken beceriler arasındadır.

Birçok ülkede eğitim sistemi, yazma becerisinin sınanması üzerine hazırlanan yazılı sınavlarla sürdürülmektedir. Öğrencileri yazma becerilerini geliştirmeye yönelten güdüleyici unsur sınavları geçmek veya iyi bir not almak olduğunda, öğrencilerin metin yazma isteği azalmaktadır. Öğrencilere gerçek bir amaç ve bakış açısı sağlamayan bu yapay öğretim ile öğrencilerin yazmaya ilgi göstermeleri pek olası görünmemektedir (Yan, 2005). Bu nedenle diğer dil becerileri gibi yazılı anlatım öğretiminde de gereksinim çözümlemesi, öğretimdeki gereksinim ve eksiklerin belirlenmesi, hedef kitlenin sorunlarının ve bu sorunların çözümlerinin ortaya koyulması açısından önem taşımaktadır (McKillip, 1987).

Kauffman ve English, gereksinim çözümlemesini, sorunları belirlemede kullanılan geçerli ve yararlı bir araç olarak tanımlar (aktaran Soriano, 1995). Richard'a (2001) göre ise gereksinim çözümlemesi, daha önceden eğitimler tarafından belirlenen sabit ve doğrusal müfredat yerine, esnek ve duyarlı bir müfredat sağlar. Gereksinim çözümleme için önerilen belirli aşamalar bulunmaktadır. McKillip (1987) gereksinim çözümleme için; kullanıcıları ve gereksinim çözümlemenin kullanımını tanımlamak, hedef kitlenin sayısını ve uygulama ortamını belirlemek, gereksinimleri belirlemek (sorunları ve çözümleri belirlemek), gereksinimlerin önemini değerlendirmek ve sonuçları bildirmek üzere beş aşama önermektedir.

Gereksinim çözümlemesi eksiksiz ve doğru şekilde yapılırsa, hedef kitle ilgili çalışmadan fayda sağlayacaktır. Öğrencilerin beklenti ve gereksinimleri, mevcut müfredat eksikleri gibi önemli bilgilere ancak doğru çözümleme aracılığıyla ulaşılabilir (Ekici, 2003).

1. Çalışma Grubu

Çalışmanın katılımcıları, sormacanın uygulandığı lisans öğrencileri, odak grup görüşmelerinin yapıldığı mezunlar ve yarı yapılandırılmış görüşmelerin yapıldığı öğretim elemanları olmak üzere üç gruptan oluşmaktadır.

Sormaca, Ankara Üniversitesi Sinoloji bölümünden 24, Erciyes Üniversitesi Çin Dili ve Edebiyatı bölümünden 41 ve Okan Üniversitesi Çince Mütercim Tercümanlık bölümünden 20 olmak üzere toplam 85 öğrenciye uygulanmıştır. Katılımcılar en az bir yıl Çince eğitim görmüş, Çince belirli bir seviyeye ulaşmış olan öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Sormaca Katılımcıları Seviye ve Üniversite Bilgileri

Öğrenci	Erciyes Üniversitesi	Ankara Üniversitesi	Okan Üniversitesi
Hazırlık Sınıfı	-	-	0
Birinci Sınıf	0	0	7
İkinci Sınıf	17	16	7
Üçüncü Sınıf	8	7	4
Dördüncü Sınıf	16	1	2
Toplam Katılımcı	41	24	20

Odak grup görüşmesi katılımcıları iş arama sürecinde olan üç yeni mezun, Sinoloji Bölümü iki doktora öğrencisi, bir Çin Konsoloslugu çalışanı ve Çin firmaları ile ticari iletişimden sorumlu olan iki özel sektör çalışanı olmak üzere toplam dokuz katılımcıdan oluşmaktadır. Sekiz katılımcı Sinoloji mezunu, bir katılımcı ise Çin Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunudur. Katılımcıların tamamı mezuniyetten sonra Çinceyi kullanmaya devam etmelerini gerektiren işlerde çalışan ya da bu alanda kariyer oluşturmayı planlayan mezunlardan seçilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme katılımcıları ise Çince programlarında görev yapan dört öğretim elemanından oluşmaktadır. Katılımcılardan üçü üniversitede, biri ise lisede Çince ders vermektedir. Katılımcıların Çince öğretme tecrübeleri 13, 10, 8 ve 3 yıl olarak farklılık göstermektedir.

2. Araştırma Soruları

Sormaca ve görüşme yöntemlerinin kullanılarak yukarıda belirtilen aşamaların izlendiği gereksinim çözümlemesi çalışmasında şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkiye’de Çince lisans programlarındaki yazılı anlatım öğretiminde mevcut koşullar nelerdir?
2. Çince lisans programlarından mezun olmuş kişilerin almış oldukları yazılı anlatım derslerine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Çince lisans programlarındaki öğrencilerin Çince yazılı anlatım derslerinden beklentileri nelerdir?
 - 3.a. Yazılı anlatım derslerinde hangi yaklaşım kullanılmalıdır?
 - 3.b. Yazılı anlatım derslerinde hangi etkinlikler yer almalıdır?
 - 3.c. Yazılı anlatım derslerinde hangi metin türleri öğretilmelidir?
4. Çince lisans programlarında çalışan öğretim elemanlarının yazılı anlatım derslerine ilişkin görüşleri nelerdir?

3. Araştırma Yöntemi

Çalışmada nitel (qualitative) ve nicel (quantitative) araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Bu iki yöntemin birlikte kullanıldığı araştırmalar ‘karma yöntem’ olarak adlandırılmaktadır. Karma yöntem, iki veya daha fazla farklı türde veri toplama ve analiz tekniklerinin, farklı türde araştırma tasarımlarının aynı çalışmada planlı olarak kullanılmasını içerir (Greene vd., 2005). Hem nicel hem de nitel verilerin birleştirilmesiyle karma yöntem, araştırma alanındaki sorunların daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlar. Bu nedenle de çeşitli araştırma yöntemlerinin güçlü yönlerini kullandığı, verileri çeşitlendirerek istatistiksel bulguları aydınlatığı ve eksik yönleri tamamladığı için sosyal bilimler araştırmalarında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Çalışmanın nicel araştırma bölümünde, Ankara Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi ve Okan Üniversitesi lisans düzeyinde Çince öğrencilerine 40 sorudan oluşan bir sormaca uygulanarak, araştırmanın ilk aşaması olan gereksinim çözümlemesi yapılmıştır. Öğrencilere soruları yanıtlamaları için 30 dakikalık süre verilmiştir. Hazırlanan sorular üç bölümden oluşmakta ve bu üç bölüm soruları; öğrencilerin Çince yazılı anlatım öğretiminden beklentilerinin, yazılı anlatım dersi öğretim görevlilerinden beklentilerinin ve yazılı anlatım ders araçlarından beklentilerinin neler olduğuna cevap arayacak şekilde hazırlanmıştır.

Bu soru gruplarından elde edilen bulgular çalışmanın nicel verilerini oluşturmuş ve eğitime devam etmekte olan öğrencilerin Çince yazılı anlatım öğretimi konusundaki düşünce ve beklentilerini ortaya koymuştur.

Çalışmanın nitel araştırma bölümü ise mezunlarla odak grup görüşmesi ile öğretim üyeleriyle yarı yapılandırılmış görüşmelerden oluşmaktadır.

Nicel ve nitel araştırmalar, 2017-2018 eğitim yılı bahar yarıyılında gerçekleştirilmiştir.

3.1. Odak Grup Görüşmesi

Mezun odak grup görüşmesi soruları taslağı hazırlanırken gerekli alan-yazın taraması yapılmış, taslağın hazırlanmasının ardından uzman görüşü alınarak sorular üzerinde gerekli değişiklik ve eklemeler yapılmıştır. Çalışma farklı sektörlerde çalışan mezunlarla odak grup görüşmesini içermektedir. Mezunların ulaşılabilirliğinin az olması nedeniyle görüşmeler beş ve dört kişiden oluşan iki gruba ayrılarak, toplam dokuz kişiyle gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık 90 dakika süren görüşmelerde katılımcılara yazma eğitimi hakkında genel düşünce ve gereksinimlerinin belirlenmesine yardım etmesini sağlayacak toplam 10 soru

sorulmuş ve yanıtlar ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Görüşmelerin tamamlanmasının ardından bu kayıtların çözümü yapılmıştır.

3.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme

Görüşme soruları taslağı hazırlanırken gerekli alanyazın taraması yapılmış, taslağın hazırlanmasının ardından uzman görüşü alınarak sorular üzerinde gerekli değişiklik ve eklemeler yapılmıştır. Araştırma kapsamında görüşme boyunca öğretim elemanı katılımcılara açık uçlu 11 soru yöneltilmiştir. Görüşmelerin her biri yaklaşık 60 dakika sürmüştür ve görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Görüşmelerin tamamlanmasının ardından bu kayıtların çözümü yapılmıştır.

3.3. Veri Çözümü

Çalışmada kullanılan gereksinim çözümü sormaları SPSS (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı) 22 paket programı ile analiz edilmiştir.

Odak grup mezun görüşmesi ve yarı yapılandırılmış görüşmeler boyunca ses kayıtları alınmış, tüm kayıtlar dikkatle dinlenerek içeriklerdeki dikkat çeken veriler belirlenmiştir.

4. Bulgular

Üç bölüme ayrılmış olarak toplam 40 sorudan oluşan sormaların tabloları açıklamalarıyla birlikte aşağıda verilmiş, görüşmelerden elde edilen bulguların sonuçları ise bütünsel olarak sonuç bölümünde açıklanmıştır.

1. Bölüm:

Araştırmaya katılan öğrencilerin Çinceyi öğrenmeye başlama yaşına göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Çinceyi Öğrenmeye Başlama Yaşına Göre Dağılımı

Yaş	N	%
19-22	41	48.24
18 ve altı	39	45.88
27 ve üstü	3	3.53
23-26	2	2.35
Toplam	85	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere öğrencilerin % 45.88’i 18 yaş ve altında, % 48.24’ü 19-22 yaş arasında, % 2.35’i 23-26 yaş arasında ve % 3.53’ü 27 ve üstü yaş aralığında Çince öğrenmeye başlamışlardır. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun (% 94.12) 23 yaşından önce Çince öğrenmeye başladıkları görülmektedir.

Öğrencilerin Çince öğrenme amaçları farklılık göstermektedir. Öğrencilerin Çince öğrenme amaçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Çince Öğrenme Amacı

Amaç	N	%
Dış ticaret sektöründe çalışmak	29	34.53
Çin’e ve Çinceye ilginin olması	24	28.57
Mütercim-Tercüman olmak	12	14.29
Akademik kariyer yapmak	7	8.33
Havayolu taşımacılığı sektöründe çalışmak	5	5.95
Öğretmen olmak	3	3.57
Kamu kurumlarında çalışmak	2	2.38
Turizm sektöründe çalışmak	2	2.38
Toplam	84	100

Tablo 3’te görüldüğü gibi, öğrencilerin %34.53’ü dış ticaret sektöründe çalışmak, % 14.29’u mütercim-tercüman olmak, % 8.33’ü akademik kariyer yapmak, % 5.95’i havayolu taşımacılığı sektöründe çalışmak ve % 3.57’si öğretmen olmak amacıyla Çince öğrenmektedir. Kamu kurumunda çalışmak ve turizm sektöründe çalışmak amacıyla Çince öğrenenlerin yüzdesi 2.38’dir. Öğrencilerin % 28.57’si ise Çin ve Çinceye ilgi duydukları için Çince öğrendiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin mezun olduklarında ulaşmayı hedefledikleri HSK düzeyine ilişkin görüşleri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Mezun Olurken Ulaşmayı Hedefledikleri HSK Düzeyi

Düzye	N	%
HSK 5	50	58.82
HSK 6	32	37.65
HSK 4	3	3.53
Toplam	85	100

Tablo 4'e göre, öğrencilerin %3.53'ü HSK 4 düzeyine, % 58.82'si HSK 5 düzeyine ve %37.65'i HSK 6 düzeyine sahip olmayı hedeflemektedir. Öğrencilerin yarısından fazlası, HSK 5 düzeyinde Çince becerisine sahip olarak mezun olmayı hedeflemektedir.

Daha önce HSK 4 ya da HSK 5 sınavına giren öğrencilerden en çok zorlandıkları bölümü belirtmeleri istenmiştir. Öğrencilerin bu sınavlarda en çok zorlandıkları bölümün hangisi olduğuna dair bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin HSK Sınavlarında En Çok Zorlandıkları Bölümler

Kategori	N	%
HSK sınavlarına girmedim	38	44.71
Yazılı anlatım	14	16.47
Konuşma	11	12.94
Dinleme	10	11.76
Sözcük bilgisi	5	5.88
Okuma (paragraf soruları)	4	4.71
Dilbilgisi	3	3.53
Toplam	85	100

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin % 44.71'nin HSK 4 ya da HSK 5 sınavlarından herhangi birine girmediği görülmektedir. Sınava giren öğrenciler en çok yazılı anlatım bölümünde zorlanmışlardır (% 16.47). Daha sonra sırasıyla konuşma (% 12.94), dinleme (% 11.76), sözcük bilgisi (% 5.88), okuma (% 4.71) ve dilbilgisi (% 3.53) bölümleri gelmektedir.

Öğrencilerden Çince eğitiminde dört temel dil becerilerinden hangisine ağırlık verilmesi hakkındaki görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Öğrencilerin görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Öğrencilerin Çince Eğitiminde Hangi Dil Becerilerine Ağırlık Verilmesi Gerektiği Hakkındaki Görüşleri

Kategori	N	%
Konuşma	62	72.94
Yazma	10	11.76
Dinleme	7	8.24
Okuma	6	7.06
Toplam	85	100

Tablo 6'da görüldüğü üzere, öğrencilerin çoğunluğu (%72.94) konuşma becerisine ağırlık verilmesi gerektiğini düşünmektedir. Daha sonra sırasıyla yazma (11.76), dinleme (8.24) ve okuma (7.06) becerileri gelmektedir.

Öğrencilerin uygulanan Çince eğitim programında eksik olarak gördükleri dil becerileri Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilere Göre Uygulanmakta Olan Programda Eksik Olan Dil Becerileri

Kategori	N	%
Konuşma	49	57.65
Yazma	21	24.70
Dinleme	15	17.65
Okuma	0	0.00
Toplam	85	100

Tablo 7'ye göre, öğrencilerin % 57.65'i programda Çince konuşma becerisine yeteri kadar yer verilmediği görüşündedir. Öğrencilerin % 24.70'i yazma becerisinin ve % 17.65'i dinleme becerisinin programda yeterince ele alınmadığını düşünmektedir. Programda okuma becerisinin eksik olduğunu düşünen öğrenci bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Çince yazılı anlatım dersi hakkındaki genel görüşleri Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersi Hakkındaki Genel Görüşleri

Kategori	N	%*
Yazılı anlatım dersinin önemli olduğunu düşünüyorum.	60	70.59
Yazılı anlatım dersinin amacına uygun işlendiğini ve verimli olduğunu düşünüyorum.	37	43.53
Yazılı anlatım dersinin amacına uygun işlenmediğini ve verimli olmadığını düşünüyorum	17	20.00
Yazılı anlatım dersinin eğlenceli olduğunu düşünüyorum.	16	18.82
Yazılı anlatım dersinin sıkıcı olduğunu düşünüyorum.	12	14.12
Yazılı anlatım dersinin gereksiz olduğunu düşünüyorum.	2	2.35

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriye seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriye seçebilmektedirler.

Tablo 8'de görüldüğü üzere, öğrencilerin çoğunluğu (% 70.59) Çince yazılı anlatım dersinin önemli olduğu düşünmektedir. Öğrencilerin % 18.82'si yazılı anlatım dersinin eğlenceli olduğunu düşünürken, % 14.12'si bu dersi sıkıcı bulmaktadır. Öğrencilerin % 2.35'i ise yazılı anlatım dersinin gereksiz olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin % 43.53'ü yazılı anlatım dersinin amacına uygun olarak işlendiğini düşünmektedir. Diğer taraftan öğrencilerin beşte biri (% 20) ise yazılı anlatım dersinin amacına uygun olarak işlenmediğini düşünmektedir.

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım dersinin zorluk düzeyi hakkındaki görüşleri Tablo 9'da özetlenmiştir.

Tablo 9: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersinin Zorluk Düzeyi Hakkındaki Görüşleri

Zorluk Düzeyi	N	%
Biraz Zor	50	58.82
Zor Değil	26	30.59
Çok Zor	9	10.59
Toplam	85	100

Tablo 9'a göre, öğrencilerin % 10.59'u Çince yazılı anlatım dersinin çok zor olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin yarısından fazlası (% 58.82) Çince yazılı anlatım dersinin ne çok zor ne de kolay bir ders olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %30.59'u ise yazılı anlatım dersinin zor olmadığını düşünmektedir.

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım derslerinde yapılan etkinliklere katılım sıklığına ilişkin bulgular Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10: Öğrencilerin Yazılı Anlatım Derslerinde Yapılan Etkinliklere Katılım Sıklığı

Kategori	N	%
Sık sık	45	52.94
Bazen	27	31.77
Hiç	5	5.88
Çoğunlukla derslerde etkinlik yapılmaz	8	9.41
Toplam	85	100

Tablo 10'da görüldüğü üzere, öğrencilerin yaklaşık yarısı (% 52.94) Çince yazılı anlatım derslerinde yapılan etkinliklere sıklıkla katılmaktadır. Öğrencilerin % 31.77'si ise bu etkinliklere bazen katılmaktadır. Yazılı anlatım etkinliklerine hiç katılmayan 5 (% 5.88) öğrenci bulunmaktadır. Diğer taraftan, yazılı anlatım derslerinde herhangi bir etkinlik yapılmadığını belirten öğrenciler (% 9.41) de bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerden kendi Çince yazılı anlatım becerilerini 1 ile 5 arasında derecelendirmeleri istenmiştir. Öğrencilerin kendi Çince yazılı anlatım seviyeleri hakkındaki görüşleri Tablo 11’de özetlenmiştir.

Tablo 11: Öğrencilerin Kendi Çince Yazılı Anlatım Seviyeleri Hakkındaki Görüşleri

Kategori	N	%
1	8	9.41
2	13	15.29
3	47	55.30
4	14	16.47
5	3	3.53
Toplam	85	100

Tablo 11’e göre, öğrencilerin yarısından fazlası (% 55.30) Çince yazılı anlatım becerisindeki seviyesinin 3 olduğunu düşünmektedir. Seviyesinin çok iyi (% 3.53) ya da çok kötü (% 9.41) olduğunu düşünen öğrencilerin oranı düşüktür. Yazılı anlatım becerisindeki seviyesine 2 (% 15.29) ve 4 (%16.47) puan verenler birbirine yakındır. Bu bulguya göre, öğrencilerin çoğunluğu (% 80) Çince yazılı anlatım becerisinin iyi düzeyde olmadığını düşünmektedir.

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım dersinde öğrendiklerinin mezun olduktan sonra işlerine yarayıp yaramayacağı hakkındaki görüşleri Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersinin Mezuniyet Sonrası Pratik Yararlılığı Hakkındaki Görüşleri

Kategori	N	%
Evet	55	64.71
Emin Değilim	19	22.35
Hayır	11	12.94
Toplam	85	100

Tablo 12’de görüldüğü üzere, öğrencilerin % 64.71’i Çince yazılı anlatım derslerinde öğrenilenlerin mezuniyet sonrasında faydalı olacağını düşünmektedir. Öğrencilerin % 12.94’ü Çince yazılı anlatım derslerinde öğrenilenlerin işlerine yaramayacağını düşünmektedir. Öğrencilerin % 22.35’inin ise Çince yazılı anlatım derslerinde öğrenilenlerin işlerine yarayıp yaramayacağı konusunda kesin bir görüşleri yoktur.

Öğrencilere Çince yazma becerisinin gelecekte en çok hangi konuda işlerine yarayacağı hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Öğrencilerin cevaplarından elde edilen bulgular Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13: Öğrencilere Göre Çince Yazma Becerisinin Faydalı Olabileceği Konular

Kategori	N	%
İş hayatındaki yazışmaları yürütmede	36	43.37
Türkçe-Çince çeviri yapmada	31	37.35
Akademik yayın yapmada	15	18.07
Diğer	1	1.21
Sosyal medya araçlarındaki yazışmalarda	0	0.00
Toplam	83	100

Tablo 13’e göre, öğrencilerin % 43.37’si Çince yazma becerisinin en çok iş hayatındaki yazışmaları yürütmede işe yarayacağını düşünmektedir. Öğrencilerin % 37.35’i Çince yazma becerisinin en çok Türkçe-Çince çeviri yaparken işe yarayacağını düşünürken % 18.07’si ise akademik yayın yaparken işe yarayacağını düşünmektedir. Çince yazma becerisinin en çok sosyal medya yazışmalarında işe yarayacağını düşünen öğrenci bulunmamaktadır.

Öğrencilere Çince metin yazarken el yazısı ya da bilgisayardan hangisini daha çok tercih ettikleri sorulmuştur. Öğrencilerden 45’i el yazısını tercih ederken 39’u bilgisayarı tercih ettiğini belirtmiştir. Öğrencilerden biri ise bu soruya cevap vermemiştir.

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım dersinde odaklanılması gereken hususlar hakkındaki görüşleri Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14: Öğrencilere Göre Çince Yazılı Anlatım Dersinde Odaklanılması Gereken Hususlar

Kategori	N	%*
Hepsi	39	45.88
Dil Yapıları	27	31.76
Yaratıcı İfadeler	25	29.41
Sözcük Bilgisi	25	29.41
Yazma Süreci	10	11.76
Metin İçerikleri	10	11.76
Metin İşlevleri	9	10.59
Metin Türleri	8	9.41

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 14'te görüldüğü üzere, öğrencilerin %31.76'sı Çince yazılı anlatım dersinde dil yapılarına odaklanılması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin yaklaşık üçte biri (% 29.41) yaratıcı ifadelerle odaklanılması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin % 29.41'i sözcük bilgisine, % 11.76'sı yazma sürecine, % 11.76'sı metin içeriklerine, % 10.59'u metin işlevlerine ve % 9.41'i metin türlerine odaklanılması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin % 45.88'i ise bu konuların hepsine odaklanılması gerektiğini düşünmektedir.

Öğrencilere yazılı anlatım becerilerinin gelişmesinde etkisi olan unsurların neler olduğu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin bulgular Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15: Çince Yazılı Anlatım Becerisinin Gelişmesinde Etkisi Olan Unsurlar

Kategori	N	%*
Kullanılan öğretim yaklaşımının etkili olması	55	64.71
Öğretim elemanının donanımlı olması	46	54.12
Ders izlencesinin öğrencilerin gereksinimlerine uygunluğu	33	38.82
Kullanılan ders araçlarının yeterli olması	22	25.88
Ders saatinin yeterli olması	20	23.53

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 15'e göre, öğrencilerin % 64.71'i Çince yazılı anlatım becerisinin gelişmesinde kullanılan öğretim yaklaşımının etkisi olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin yaklaşık yarısı (% 54.12) bu becerinin gelişmesinde öğretim elemanının donanımlı olmasının etkili olduğunu düşünmektedir. Yazılı anlatım becerisinin gelişmesinde, ders izlencesinin öğrencilerin gereksinimlerine uygunluğunun etkisi olduğunu düşünen öğrencilerin yüzdesi 38.82'dir. Öğrencilerin dörtte biri (% 25.88) yazılı anlatım becerisinin gelişmesinde kullanılan ders araçlarının yeterli olmasının etkisi olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin % 23.53'ü ise yazılı anlatım becerisinin gelişmesinde ders saatinin etkisi olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin Çince metin yazarken kullandıkları stratejilere ilişkin bulgular Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16: Öğrencilerin Çince Metin Yazarken Kullandıkları Stratejiler

Kategori	N	%*
Konu hakkında araştırma yaparım	51	60.00
Kullanabileceğim Çince sözcük ve sözcük öbeklerini belirlerim	51	60.00
Yazacaklarımı önce bir taslak olarak hazırlar, sonra yazmaya başlarım	51	60.00
Metni önce anadilimde yazar, sonra Çinceye tercüme ederim	20	23.53
Daha önce hiç hazırlık yapmadan düşüncelerimi olduğu gibi yazarım	18	21.18
Konu hakkında başkalarından görüş alırım	14	16.47
Diğer	0	0.00

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 16'da görüldüğü üzere, öğrencilerin çoğunluğu (% 60) Çince metin yazarken konu hakkında araştırma yapmaktadır. Yazmaya başlamadan önce taslak hazırlama (% 60) ve kullanılacak Çince sözcük ve sözcük öbeklerini belirleme (% 60) öğrencilerin çoğunluğu tarafından kullanılan stratejilerdir. Öğrencilerin % 23.53'ü metni Türkçe olarak yazıp daha sonra Çinceye çevirme yaklaşımını benimsemektedir. Öğrencilerin

yaklaşık beşte biri (% 21.18) herhangi bir hazırlık yapmadan yazmaya başlamaktadır. Öğrencilerin en az kullandıkları strateji ise konu hakkında başkalarının görüşünü almaktır (% 16.47).

Öğrencilere Çince metin yazma becerilerini geliştirmek için hangi ders dışı çalışmalarını yaptıkları sorulmuştur. Öğrencilerin cevaplarına göre elde edilen bulgular Tablo 17’de özetlenmiştir.

Tablo 17: Çince Yazma Becerisini Geliştirmek İçin Yapılan Ders Dışı Çalışmalar

Kategori	N	%*
Çince sözcük ezberlerim	50	58.82
Çince dizi ve filmleri altyazılı olarak izlerim	46	54.12
Wechat, weibo vb. sosyal medya kanalları aracılığıyla Çince anadil konuşucularıyla yazışırım	40	47.06
Farklı metin türleri okurum	28	32.94
Türkçeden Çinceye çeviri yaparım	17	20.00
Herhangi bir çalışma yapmam	9	10.59
Farklı metin türleri okuyup özetini yazarım	3	3.53
Her hafta en az bir Çince metin yazarım	3	3.53

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 17’ye göre, öğrencilerin Çince yazma becerisini geliştirmek için en çok yaptıkları ders dışı çalışma Çince sözcük ezberleme (% 58.82) ve Çince dizi ve filmleri alt yazılı izlemedir (% 54.12). Öğrencilerin % 47.06’sı sosyal medya aracılığıyla anadili Çince olanlarla yazışmaktadır. Daha sonra sırasıyla farklı metin türleri okuma (% 32.94) ve Türkçeden Çinceye çeviri yapma (% 20) gibi ders dışı çalışmalar tercih edilmektedir. Farklı metin türlerini okuyup özet çıkarma (% 3.53) ve her hafta en az bir Çince metin yazma (% 3.53) öğrencilerin en az tercih ettikleri ders dışı çalışma biçimleridir. Diğer taraftan, öğrencilerin % 10.59’u ise Çince yazım becerisini geliştirmek için herhangi bir ders dışı çalışma yapmamaktadır.

Öğrencilere çoğunlukla hangi amaç için Çince metin yazdıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18: Öğrencilerin Çince Metin Yazma Amaçları

Kategori	N	%*
Ödev yapmak	64	76.19
İletişim kurmak	22	26.19
Bireysel çalışma yapmak	8	9.52
Çince metin yazmam	4	4.76
Diğer	1	1.19

*84 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 18’de görüldüğü üzere, öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 76.19) ödev yapmak amacıyla Çince metin yazmaktadır. Daha sonra sırasıyla iletişim kurma (% 26.19) ve bireysel çalışma yapma (% 9.52) amacıyla Çince metin yazılmaktadır. Öğrencilerin % 4.76’sı ise Çince metin yazmadığını belirtmiştir.

Öğrencilere ödev dışında hangi sıklıkta Çince metin yazdıkları sorulmuştur. Bu soruya öğrencilerin 5’i (% 5.88) “sık sık”, 56’sı (% 65.88) “bazen” ve 24’ü (% 28.34) “hiç” cevabını vermiştir. Bu bulgu da öğrencilerin ödev dışında yeterince Çince yazma çalışması yapmadığının bir göstergesidir.

Öğrencilere ders dışında hangi sıklıkta Çince okuma yaptıkları sorulmuştur. Bu soruya verilen cevaplara ilişkin bulgular Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19: Öğrencilerin Ders Dışında Okuma Yapma Sıklığı

Kategori	N	%
Bazen	55	64.71
Sık sık	20	23.53
Hiç	10	11.76
Toplam	85	100

Tablo 19’a göre, öğrencilerin % 23.53’ü ders dışında sık sık Çince okuma yaptığını belirttikten % 64.71’i bazen okuma yaptığını belirtmiştir. Öğrencilerin % 11.76’sı ise ders dışında Çince okuma yapmadığını belirtmiştir.

Öğrencilere ders dışında yazdıkları Çince metinleri ne kadar sürede tamamladıkları sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplara göre elde edilen bulgular Tablo 20’de özetlenmiştir.

Tablo 20: Öğrencilerin Ders Dışındaki Çince Metinleri Yazma Süresi

Süre	N	%
Metnin içeriğine göre değişir	44	51.76
30 dakikadan az	13	15.29
30-40 dakika arasında	10	11.76
1 - 1 buçuk saat arasında	8	9.41
40-60 dakika arasında	7	8.24
1 buçuk saatten fazla	3	3.53
Toplam	85	100

Tablo 20’de görüldüğü üzere, öğrencilerin yaklaşık yarısı (% 51.76) Çince metin yazma süresinin metnin içeriğine göre değişeceğini belirtmiştir. Daha sonra sırasıyla 30 dakikadan az (% 15.29), 30-40 dakika arası (% 11.76), 1-1.5 saat arası (% 9.41), 40-60 dakika (% 8.24) ve 1.5 saatten fazla (% 3.53) kategorileri seçilmiştir.

Öğrenciler ders ve ödev dışında farklı Çince metin türleri yazmaktadırlar. Öğrencilerin ders ve ödev dışında çoğunlukla yazdıkları Çince metin türüne ilişkin bulgular Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21: Öğrencilerin Ders ve Ödev Dışında Yazdıkları Çince Metin Türleri

Metin Türü	N	%*
Değişim Metinleri (e-mail, internet yazışmaları, mektup vb.)	40	47.06
Hikâye Metinleri (özetleme, anlatı, bir olayı yeniden anlatma vb.)	26	30.59
Hiçbiri	19	22.35
Bilgi Metinleri (açıklamalar, yorumlar, raporlar)	14	16.47
Biçimsel Metinler (basit ve karmaşık biçimlendirilmiş metinler vb.)	6	7.06
İkna Metinleri (beyan, tartışma, düşünce vb. metinleri)	6	7.06
Yöntem Metinleri (tanıtımlar, yöntem-kurallar, tutanaklar vb.)	3	3.53
Hepsi	1	1.18

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriye seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriye seçebilmektedirler.

Tablo 21’e göre, öğrencilerin ders ve ödev dışında en çok yazdıkları metin türü değişim metinleridir (% 47.06). Daha sonra sırasıyla hikâye metinleri (% 30.59), bilgi metinleri (% 16.47), biçimsel metinler (% 7.06), ikna metinleri (% 7.06) ve yöntem metinleri (% 3.53) gelmektedir. Öğrencilerin % 22.35’i hiçbir metin türünü yazmamaktadır.

Öğrencilere kendilerini hangi Çince metin türünü yazmada yetersiz gördükleri sorulmuştur. Öğrencilerin cevaplarından elde edilen bulgular Tablo 22’de özetlenmiştir.

Tablo 22: Öğrencilerin Kendilerini Yetersiz Gördükleri Metin Türleri

Metin Türü	N	%*
Yöntem Metinleri (tanıtımlar, yöntem-kurallar, tutanaklar vb.)	34	40.00
İkna Metinleri (beyan, tartışma, düşünce vb. metinleri)	30	35.29
Biçimsel Metinler (basit ve karmaşık biçimlendirilmiş metinler vb.)	25	29.41
Bilgi Metinleri (açıklamalar, yorumlar, raporlar)	20	23.53
Hepsi	14	16.47
Değişim Metinleri (e-mail, internet yazışmaları, mektup vb.)	8	9.41
Hikâye Metinleri (özetleme, anlatı, bir olayı yeniden anlatma vb.)	8	9.41
Hiçbiri	3	3.53

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriye seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriye seçebilmektedirler.

Tablo 22’de görüldüğü üzere, öğrencilerin Çince yazma becerisi açısından kendilerini en çok yetersiz gördükleri metin türleri yöntem metinleri (% 40) ve ikna metinleridir (% 35.29). Daha sonra sırasıyla biçimsel metinler (% 29.41), bilgi metinleri (% 23.53), değişim metinleri (% 9.41) ve hikâye metinleri (% 9.41) gelmektedir. Öğrencilerin % 16.47’si tüm bu metin türlerini yazmada kendini yetersiz görmektedir.

Öğrencilerin yazdıkları Çince ödev metinlerinde yaptıkları yanlışları düzeltme yöntemine ilişkin bulgular Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 23: Öğrencilerin Yazdıkları Çince Ödev Metinlerinde Yaptıkları Yanlışları Düzeltme Yöntemi

Kategori	N	%
Öğretim elemanının metin üzerinde belirttiği yanlışları düzelterek yeniden yazırım	44	51.77
Öğretim elemanının metin üzerinde belirttiği yanlışlarımı incelerim. Metni yeniden yazmam	28	32.94
Genellikle düzeltme yapmam	11	12.94
Öğretim elemanı yazdığımız Çince metinlere geri dönüş yapmaz	2	2.35
Toplam	85	100

Tablo 23'e göre, öğrencilerin yaklaşık yarısı (% 51.77) öğretim elemanının metin üzerinde belirttiği yanlışları düzelterek metni yeniden yazmaktadır. Öğrencilerin % 32.94'ü öğretim elemanının metin üzerinde belirttiği yanlışları incelemekte fakat herhangi bir düzeltme yapmamaktadır. Öğrencilerin % 12.94'ü ise genellikle herhangi bir düzeltme yapmamaktadır. İki öğrenci ise yaptıkları ödevde dönüt verilmediğini ifade etmiştir.

Öğrencilere mevcut Çince yazılı anlatım dersinin gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığı sorulmuştur. Araştırmaya katılan 85 öğrenciden 39'u (% 45.88) mevcut Çince yazılı anlatım dersinin kendi ihtiyacını karşıladığını düşünürken, 46'sı (% 54.12) ihtiyacını karşılamadığını düşünmektedir. Mevcut Çince yazılı anlatım dersini kendisi için yeterli bulmayan 46 öğrencinin dersi yeterli bulmama sebeplerine ilişkin bulgular Tablo 24'te özetlenmiştir.

Tablo 24: Öğrencilerin Mevcut Çince Yazılı Anlatım Dersini Yetersiz Bulma Sebebi

Kategori	N	%*
Çince Seviye Sınavı (HSK) yazma bölümündeki başarıyı artırmaya yönelik bir eğitimin verilmemesi	21	45.65
Mevcut ders izlencelerinin yetersiz olması	19	41.30
Verimli yazma strateji ve tekniklerinin kullanılmaması	17	36.96
Yeterince pekiştirici ödev verilmemesi	14	30.43
Ders kitabının ya da araçlarının yetersiz olması	13	28.26
Belirli bir ders izlencesinin olmaması	12	26.09
Ders saatinin az olması	11	23.91
Belirli bir yazma öğretimi yaklaşımının olmaması	10	21.74
Dersin amacından uzaklaşması, metin yazmak yerine farklı etkinliklerin yapılması	10	21.74
Öğretim elemanının bu alanda yeterli donanıma sahip olmaması	8	17.39
Çince anadil konuşucusu öğretim elemanının olmaması	8	17.39

*Mevcut Çince yazılı anlatım dersini yeterli bulmayan 46 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 24'te görüldüğü üzere, öğrencilerin % 45.65'i mevcut Çince yazılı anlatım dersinin yetersiz olmasını, bu derste Çince Seviye Sınavı yazma bölümünde başarıyı artırmaya yönelik eğitim verilmemesine bağlamaktadır. Mevcut ders izlencesinin yetersiz olması (% 41.30) ve verimli yazma strateji ve tekniklerinin kullanılmaması (% 36.96) öğrencilerin belirttikleri diğer iki başlıca sebeptir. Mevcut Çince yazılı anlatım dersini yetersiz bulan öğrencilerin % 30.43'ü yeterince pekiştirici ödev verilmediğini düşünmektedir. Öğrencilerin % 28.26'sı ders kaynaklarını yetersiz bulurken % 23.91'i ders saatini yetersiz bulmaktadır. Öğrencilerin % 26.09'u mevcut Çince yazılı anlatım dersini belirli bir ders izlencesi olmadığı için yetersiz bulmaktadır. Öğrencilerin % 21.74'ü belirli bir yazma öğretim yaklaşımının olmadığını, % 21.74'ü derslerin amacına uygun işlenmediğini ve % 17.39'u öğretim elemanının yeterli donanıma sahip olmadığını düşünmektedir. Öğrencilerin % 17.39'u mevcut dersin yetersiz olmasını, anadili Çince olan öğretim elemanı olmamasıyla ilişkilendirmektedir.

Öğrencilerin Çince metin yazarken en çok zorlandıkları durumlara ilişkin bulgular Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25: Öğrencilerin Çince Metin Yazarken Zorlandıkları Durumlar

Kategori	N	%*
Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kurmak	41	48.24
Yeni öğrendiğim sözcükleri metnin içinde kullanmak	36	42.35
Bağlaç ve işlevsel sözcükleri doğru kullanmak	35	41.18
Alana yönelik teknik terimleri kullanmak	23	27.06
Yaratıcı fikirler ve örnekler bulmak	20	23.53
Metni bir ana fikir çerçevesinde akıcı şekilde yazmak	19	22.35
Konu hakkında yeterli bilgiye sahip olmamak	12	14.12
Noktalama işaretlerini doğru kullanmak	8	9.41

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 25'e göre, öğrenciler en çok dilbilgisi kurallarına uygun cümle kurmakta zorlanmaktadır (% 48.24). Yeni öğrenilen sözcükleri metin içinde kullanma (% 42.35) ve bağlaç ve işlevsel sözcükleri doğru kullanma (% 41.18) öğrencilerin zorlandıkları diğer iki önemli durumdur. Daha sonra sırasıyla alana yönelik terimleri kullanma (% 27.06), yaratıcı fikir ve örnekler bulma (% 23.53), metni bir ana fikir çerçevesinde akıcı olarak yazma (% 22.35) ve konu hakkında bilgi eksikliği (% 14.12) gelmektedir. Öğrenciler en az, noktalama işaretlerini doğru bir şekilde kullanmada zorlanmaktadır (% 9.41).

Öğrencilere Çince yazılı anlatım becerilerinin gelişmesi için bir dönem içinde Çince metin yazma sıklığının ne olması gerektiği hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin bulgular Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 26: Öğrencilerin Çince Metin Yazma Sıklığı Hakkındaki Görüşleri

Kategori	N	%
Her hafta 1 metin (her dönem için ortalama 15 metin)	33	39.29
Her yazılı anlatım dersinde 1 metin (her dönem için ortalama 30 metin)	20	23.81
Her dönem için en az 5 metin	17	20.24
Her dönem için 6-10 metin arası	14	16.67
Toplam	84	100

Tablo 26'ya göre, öğrencilerin % 39.29'u her hafta bir metin yazılması gerektiğini düşünmektedir. Her yazılı anlatım dersinde bir metin yazılması gerektiğini düşünenlerin yüzdesi 23.81'dir. Öğrencilerin beşte birine (% 20.24) göre, her dönem için en az beş metin yazılması gerekmektedir. Öğrencilerin % 16.67'si ise her dönem için 6-10 arasında metin yazılması gerektiğini düşünmektedirler.

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım becerisini, yazılı anlatım dersi dışında hangi derslerde kullandıklarına ilişkin bulgular Tablo 27'de özetlenmiştir.

Tablo 27: Öğrencilerin Yazılı Anlatım Dersi Dışında Çince Yazılı Anlatım Becerisini Kullandıkları Dersler

Ders	N	%*
Metin Çevirisi	40	47.06
Çince Dilbilgisi (Tümce Kalıpları)	33	38.82
Hiçbiri	21	24.71
Tarihi Metinler	14	16.47
Çin Edebiyatı (Edebi Metinler)	8	9.41
Çin Kültürü	8	9.41
Çin Felsefesi	7	8.24
Simültane (eş zamanlı) Çeviri	5	5.88
Diğer	1	1.18

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 27'de görüldüğü üzere, öğrenciler yazılı anlatım dersi dışında en çok metin çevirisi dersinde Çince yazılı anlatım becerilerini kullanmaktadır (% 47.06). Daha sonra sırasıyla Çince dilbilgisi (% 38.82), tarihi metinler (% 16.47), Çin edebiyatı (% 9.41), Çin kültürü (% 9.41), Çin felsefesi (% 8.24) ve eş zamanlı

çeviri (% 5.88) gelmektedir. Öğrencilerin % 24.71'i bu derslerden hiçbirinde Çince yazılı anlatım becerisini kullanmadığını belirtmiştir.

2.Bölüm:

Öğrencilere Çince yazılı anlatım dersi öğretim elemanının alanda yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin bulgular Tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 28: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersi Öğretim Elemanının Alandaki Yeterliliği Hakkındaki Görüşleri

Kategori	N	%
Evet	54	63.53
Emin değilim	25	29.41
Hayır	6	7.06
Toplam	85	100

Tablo 28'e göre, öğrencilerin çoğunluğu (% 63.53) Çince yazılı anlatım dersi öğretim elemanının alanda yeterli olduğunu düşünmektedir. Öğretim elemanının yetersiz bulanların ise az sayıda olduğu görülmektedir (% 7.06). Öğrencilerin yaklaşık üçte biri (% 29.41) ise öğretim elemanının yeterli olup olmadığı konusunda kesin bir fikre sahip değildir.

Çince yazılı anlatım dersinde metin yazarken öğrencilerin öğretim elemanından farklı beklentileri bulunmaktadır. Bu beklentilere ilişkin bulgular Tablo 29'da verilmiştir.

Tablo 29: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersi Öğretim Elemanından Beklentileri

Kategori	N	%*
Metin türüne uygun teknik ve yazı dilini öğretmesi	58	68.24
Metni yazarken öğrencilere rehberlik etmesi	46	54.12
Metni yazarken müdahale etmeyip daha sonra metinler üzerinde düzeltme yaparak öğrencilere geri dönüş sağlaması	35	41.18
HSK sınavı yazma bölümündeki başarıyı artırmaya yönelik alıştırmalar yaptırması	35	41.18
Sınıfta beyin fırtınası yaparak yeni fikirler üretmemize yardım etmesi	33	38.82
Metin içinde kullanılacak sözcük ve sözcük öbeklerini tahtaya yazması	33	38.82
Diğer	3	3.53

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriye seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriye seçebilmektedirler.

Tablo 29'da görüldüğü üzere, öğrencilerin çoğunluğu (% 68.24) Çince yazılı anlatım dersi öğretim elemanından metin türüne uygun teknik ve yazı dilini öğretmesini beklemektedir. Öğrencilerin yaklaşık yarısı (% 54.12) metin yazarken kendilerine rehberlik edilmesini beklemektedir. Öğrencilerin % 41.18'i HSK sınavına yönelik alıştırmalar yapılmasını, % 41.18'i dönütlerin metin yazıldıktan sonra verilmesini, % 38.82'si sınıfta yeni fikirler üretilmesi için beyin fırtınası yapılmasını ve % 38.82'si metin içinde kullanılacak sözcüklerin tahtaya yazılmasını istemektedir.

Öğrencilere üç farklı yazma öğretim yönteminden hangisini tercih ettikleri sorulmuştur. Verilen cevaplara ilişkin bulgular Tablo 30'da verilmiştir.

Tablo 30: Öğrencilerin Tercih Ettikleri Çince Yazılı Anlatım Dersi Öğretim Yöntemi

Öğretim Yöntemi	N	%
Yazma konusunu anlatması → örnek metin vermesi → öğrencilere sınıf ortamında örnek metin rehberliğinde yeni metin yazdırması → öğrenci metinlerini değerlendirmesi	40	47.06
Yazma konusu ve yöntemlerini açıklaması → öğrencilere sınıf ortamında metin yazmalarına rehberlik etmesi → öğrenci metinlerini değerlendirmesi	36	42.35
Ders kitabında bulunan metin yazma yönergelerine uyması → ders araçlarındaki yazma eğitimi konularını uygulaması → öğrencilere metin yazma ödevi vermesi → öğrenci ödev metinlerini değerlendirmesi	9	10.59
Toplam	85	100

Tablo 30'a göre, öğrencilerin % 47.06'sı yazma konusunun anlatılmasını ve örnek metin verilmesini istemektedir. Daha sonra bu örnek metne dayalı olarak sınıfta metin yazdırılmasını ve yazılan bu metnin

değerlendirilmesini istemektedir. Öğrencilerin % 42.35'i ilk olarak yazma konusu ve yöntemlerinin açıklanmasını istemektedir. Daha sonra öğretim elemanı rehberliğinde sınıfta metin yazdırılmasını ve yazılan bu metnin değerlendirilmesini istemektedir. Öğrencilerin % 10.59'u ise ders araçlarındaki yönergelerle uyularak yazma eğitimi konularının uygulamasını istemektedir. Daha sonra ödev verilmesini ve bu ödevlerin değerlendirilmesini istemektedir. Bu bulguya göre, öğrencilerin çoğunluğu (% 89.41) sınıfta uygulama yapılmasını istemektedir.

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım dersi eğitim programının hazırlanması süreci hakkındaki görüşleri Tablo 31'de özetlenmiştir.

Tablo 31: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersi Eğitim Programının Hazırlanması Süreci Hakkındaki Görüşleri

Kategori	N	%*
Öğrenci gereksinimleri dikkate alınıp, öğrenci görüşlerine mutlaka başvurulmalı	59	69.41
HSK yazma bölümü soruları dikkate alınarak, öğrencilerin HSK başarı oranının yükseltilmesi amaçlanmalı	49	57.65
Çin'de hazırlanmış olan yazma öğretimi programları uyarlanmalı	32	37.65
Çin dili eğitimcilerinin görüşlerine başvurulmalı	28	32.94
İngilizce yazma dersi programları Çinceye uyarlanmalı	14	16.47
Diğer	2	3.35

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 31'de görüldüğü üzere, öğrencilerin çoğunluğu (% 69.41) programın hazırlanırken kendi gereksinimlerinin dikkate alınmasını istemektedir. Öğrencilerin % 57.65'i eğitim programının HSK yazma bölümüne uygun olarak hazırlanmasını istemektedir. Öğrencilerin % 37.65'i Çin'de hazırlanmış olan yazma eğitim programlarının uyarlanmasını istemektedir. Öğrencilerin % 32.94'ü program hazırlama sürecinde Çin dili eğitimcilerinden görüş alınması gerektiğini düşünmektedir. İngilizce yazma dersi programlarının Çinceye uyarlanması gerektiğini düşünen öğrencilerin görece daha az sayıda olduğu görülmektedir (% 16.47).

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım dersinde tercih ettikleri ödev türüne ilişkin bulgular Tablo 32'de verilmiştir.

Tablo 32: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersindeki Ödev Tercihleri

Ödev Türü	N	%*
Verilen herhangi bir konu hakkında metin yazma	50	58.82
Her hafta farklı metin türü alıştırmaları yapma (Değişim, Biçimsel, Yöntem, Bilgi, Hikâye, İkna)	41	48.24
HSK sınavında yazma bölümü metinlerine benzer ödevler (Verilen sözcüklerden metin oluşturma, resim yorumlama, karışık sözcüklerden cümle oluşturma vb.)	34	40.00
Metin özeti yazma	30	35.29
Kendi belirleyeceğimiz bir konu hakkında metin yazma	29	34.12
Çince sözcük ezberleme	24	28.24

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 32'ye göre, verilen herhangi bir konu hakkında metin yazma öğrencilerin en çok tercih ettikleri ödev türüdür (% 58.82). İkinci en çok tercih edilen ödev türü her hafta farklı metin türünde alıştırmalar yapmadır (% 48.24). Daha sonra sırasıyla HSK sınavı yazma bölümü metinlerine benzer ödevler (% 40), metin özeti yazma (% 35.29), kendi belirleyeceğimiz bir konu hakkında metin yazma (% 34.12) ve Çince sözcük ezberleme (% 28.24) gelmektedir.

Öğrencilere Çince yazılı anlatım dersinde hangi sınav yönteminin kullanılmasını tercih ettikleri sorulmuştur. Öğrencilerin verdiklere cevaplara ilişkin bulgular Tablo 33'te verilmiştir.

Tablo 33: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersi İçin Sınav Yöntemi Tercihleri

Sınav Yöntemi	N	%*
HSK sınavında uygulanan yöntemlerle benzer yöntemler (Verilen sözcüklerden metin oluşturma, resim yorumlama, karışık sözcüklerden cümle oluşturma vb.)	52	61.1
Sınav öncesinde verilen bir konu hakkında hazırlık yaptıktan sonra belirlenen süre içinde metin yazmak	38	44.7
Sözlük ya da ön hazırlık olmadan öğrencinin yazma becerisi gerçek seviyesini sınavabilecek yöntemler	28	32.9
Sınav sırasında verilen bir konu hakkında, belirlenen süre içinde metin yazmak	23	27.0
Diğer	0	0.00

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 33'te görüldüğü üzere, öğrencilerin çoğunluğu (% 61.18) HSK sınavında uygulanan yöntemlere benzer yöntemlerle sınav olmayı tercih etmektedir. Öğrencilerin % 44.71'i sınav öncesi verilen bir konu hakkında belirli bir süre için metin yazarak sınav olmayı tercih etmektedir. Sözlük ya da ön hazırlık olmadan öğrencinin gerçek seviyesini sınavabilecek yöntemlerle sınav olmayı tercih edenlerin yüzdesi 32.94'tür. Öğrencilerin en az tercih ettikleri sınav yöntemi ise sınav sırasında verilen bir konu hakkında belirlenen süre içinde metin yazmaktır.

3.Bölüm:

Öğrencilere Çince yazılı anlatım dersinde kullanılan araçların kendi dil seviyelerine uygun olup olmadığı sorulmuştur. Öğrencilerin verdiklere cevaplara ilişkin bulgular Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Dersinde Kullanılan Araçların Kendi Dil seviyelerine Uygunluk Düzeyi Hakkındaki Görüşleri

Kategori	N	%
Dil seviyeme uygun	50	59.52
Dil seviyemin altında, çok kolay anlıyorum	18	21.43
Dil seviyemin üzerinde, anlamakta çok zorluk çekiyorum	16	19.05
Toplam	84	100

Tablo 34'e göre, öğrencilerin yarısından fazlası (% 59.52) Çince yazılı anlatım dersinde kullanılan araçların kendi dil seviyesine uygun olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin % 21.43'ü kullanılan araçların dil seviyesinin altında olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin % 19.05'i ise kullanılan araçların dil seviyesinin üzerinde olduğunu düşünmektedir.

Öğrencilere Çince yazılı anlatım dersinde kullanılan araçları yeterli bulup bulmadıkları sorulmuştur. Öğrencilerin 39'u (% 45.88) kullanılan araçları yeterli bulurken 46'sı (% 54.12) yeterli bulmamaktadır. Kullanılan araçları yeterli bulan öğrencilerin nedenleri Tablo 35'te verilmiştir. Kullanılan araçları yeterli bulmayan öğrencilerin nedenleri Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 35: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Derslerinde Kullanılan Ders Araçlarını Yeterli Bulma Nedenleri

Neden	N	%*
Ders araçlarının dersin amacına uygun olması	25	64.10
Ders araçlarının öğrenci gereksinimlerine uygun olması	16	41.03
Ders araçlarının sözcük öğretimine ağırlık vermesi	16	41.03
Ders araçlarının güncel olması	14	35.90
Ders araçlarının yeterli ve çeşitli alıştırmalar içermesi	14	35.90
Ders araçlarında ele alınan konuların birbiriyle bağlantılı ilerlemesi	11	28.21
Ders araçlarının ilgi çekici olması	9	23.08
Ders araçlarının renkli basım olması	4	10.26

*39 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 35'te görüldüğü üzere, Çince yazılı anlatım dersinde kullanılan araçları yeterli bulan öğrencilerin % 64.10'u ders araçlarının dersin amacına uygun olduğunu düşünmektedir. Öğrenci ihtiyacına uygunluk (% 41.03), sözcük öğretimine ağırlık verilmesi (% 41.03), güncellik (% 35.90) ve araçların yeterli ve

çeşitli alıştırma içermesi (% 35.90) ders araçlarını yeterli bulan öğrencilerin belirttikleri diğer başlıca nedenlerdir. Ders araçlarını yeterli bulma nedeni olarak ders araçlarının renkli basım olmasını (% 10. 26) belirten az sayıda öğrenci olduğu görülmektedir.

Tablo 36: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Derslerinde Kullanılan Ders Araçlarını Yetersiz Bulma Nedenleri

Neden	N	%*
Ders araçlarının sıkıcı olması	29	63.04
Ders araçlarının öğrencilerin ihtiyacını karşılayacak konular içermemesi	22	47.83
Ders araçlarının yeterli ve çeşitli alıştırma içermemesi	22	47.83
Ders araçlarının sözcük öğretimine yeterince yer ayırmaması	17	36.96
Ders araçlarının çok eski olması	15	32.61
Ders araçlarının fotokopiyle çoğaltılmış olması	14	30.43
Ders araçlarının dersin amacına uygun olmaması	12	26.09
Ders araçlarında ele alınan konuların birbirinden kopuk ilerlemesi	10	21.74

*46 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 36'ya göre, Çince yazılı anlatım dersinde kullanılan araçları yetersiz bulan öğrencilerin % 63.04'ü ders araçlarını sıkıcı bulmaktadır. Öğrenci gereksinimlerine uygun olmama (% 47.83) ve yeterli ve çeşitli alıştırma içermeme (% 47.83) ders araçlarını yeterli bulmayan öğrencilerin belirttikleri diğer iki başlıca nedendir. Daha sonra sırasıyla sözcük öğretimine yeterince yer verilmemesi (% 36.96), araçların eski olması (% 32.61), araçların fotokopi olması (% 30.43), dersin amacına uygun olmaması (% 26.09) ve konuların birbirinden kopuk ele alınması (% 21.74) sebepleri gelmektedir.

Öğrencilere Çince yazılı anlatım ders araçlarında hangi tür metinlerin yer almasını istedikleri sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin bulgular Tablo 37'de verilmiştir.

Tablo 37: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Ders Araçlarında Yer Almasını İstedikleri Metin Türleri

Metin Türü	N	%*
Hikâye Metinleri (özetlemeler, anlatılar vb.)	32	37.65
Hepsi	25	29.41
Bilgi Metinleri (açıklamalar, yorumlar, raporlar)	22	25.88
Değişim Metinleri (e-mail, internet yazışmaları, mektup vb.)	19	22.35
İkna Metinleri (beyan, tartışma, düşünce vb. metinleri)	19	22.35
Biçimsel Metinler (basit ve karmaşık biçimlendirilmiş metinler vb.)	15	17.65
Yöntem Metinleri (tanıtımlar, yöntem-kurallar, tutanaklar vb.)	10	11.76

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 37'de görüldüğü üzere, öğrencilerin Çince yazılı anlatım ders araçlarında yer almasını en çok istedikleri metin türü hikâye metinleridir (% 37.65). Öğrencilerin büyük çoğunluğu, yaklaşık üçte biri (% 29.41) ise Çince yazılı anlatım ders araçlarında bu metin türlerinin hepsinin yer almasını istemektedir. Bilgi metinleri (% 25.88) öğrencilerin yaklaşık dörtte birinin seçtikleri metin türleridir. En az seçilen metin türü yöntem metinleridir (% 11.76).

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım ders araçlarında yer almasını istedikleri alıştırma türlerine ilişkin bulgular Tablo 38'de özetlenmiştir.

Tablo 38: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Ders Araçlarında Yer Almasını İstedikleri Etkinlik Türleri

Alıştırma Türü	N	%*
Verilen sözcüklerle dilbilgisi kurallarına uygun cümle oluşturma	52	61.18
Cümle tamamlama	40	47.06
Özet yazma	40	47.06
Verilen sınırlı sözcükleri kullanarak paragraf oluşturma	39	45.88
Resim yorumlama	37	43.53
Paragraf tamamlama	31	36.47
Boşluk doldurma	30	35.29
Diğer	0	0.00

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 38'e göre, öğrencilerin Çince yazılı anlatım ders araçlarında en çok yer almasını istedikleri metin türü verilen sözcüklere dayalı olarak cümle oluşturma şeklindeki alıştırmalardır (% 61.18). Bu alıştırmadan sonra en çok seçilen iki alıştırmadan cümle tamamlama (% 47.06) ve özet yazmadır (% 47.06). Daha sonra sırasıyla verilen sözcüklere dayalı olarak paragraf oluşturma (% 45.88), resim yorumlama (% 43.53), paragraf tamamlama (% 36.47) ve boşluk doldurma (% 35.29) gelmektedir.

Öğrencilerin Çince yazılı anlatım derslerinde kullanılmasını tercih ettikleri araçlara ilişkin bulgular Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 39: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Derslerinde Kullanılmasını Tercih Ettikleri Araçlar

Kategori	N	%*
Çince film, dizi, müzikler	51	60.00
Gazete ve dergiler	35	41.18
Ders kitapları	30	35.29
Çince internet sayfaları (haber, sosyal medya, eğitici sayfalar)	29	34.12
Ders kitapları dışında yardımcı kitaplar	25	29.41
Çince sosyal medya araçları	23	27.06
Mobil uygulamalar	22	25.88
Hepsi	17	20.00
Öğretim elemanının hazırladığı ders araçları	15	17.65

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 39'da görüldüğü üzere, öğrenciler Çince yazılı anlatım derslerinde en çok film, dizi ve müzik gibi kaynakların kullanılmasını istemektedir (% 60). İkinci olarak gazete ve dergi gibi araçlar tercih edilmektedir (% 41.18). Daha sonra sırasıyla ders kitapları (% 35.19), Çince internet sayfaları (% 34.12), ders kitabı dışındaki yardımcı kitaplar (% 29.41), Çince sosyal medya araçları (% 27.06), mobil uygulamalar (% 25.88) ve öğretim elemanının hazırladığı ders araçları (% 17.65) tercih edilmektedir. Öğrencilerin % 20'si ise Çince yazılı anlatım derslerinde bu araçların hepsinin kullanılmasını tercih etmektedir.

Öğrenciler Çince yazılı anlatım becerilerini geliştirmek için farklı kaynaklardan faydalanmaktadırlar. Öğrencilerin Çince yazılı anlatım becerilerini geliştirmek için faydalandıkları kaynaklara ilişkin bulgular Tablo 40'ta özetlenmiştir.

Tablo 40: Öğrencilerin Çince Yazılı Anlatım Becerilerini Geliştirmek İçin Faydalandıkları Kaynaklar

Kategori	N	%*
Mobil uygulamalar	45	52.94
Çince film, dizi, müzikler	42	49.41
Çince internet sayfaları (haber, eğitici sayfalar vb.)	34	40.00
Ders kitapları	33	38.82
Çince sosyal medya araçları	32	37.65
Gazete ve dergiler	15	17.65
Hepsi	15	17.65
Ders kitapları dışında yardımcı kitaplar	14	16.47
Hiçbiri	1	1.18

*85 öğrenci arasından ilgili kategoriyi seçenlerin yüzdesidir. Öğrenciler birden fazla kategoriyi seçebilmektedirler.

Tablo 40'a göre, araştırmaya katılan öğrencilerden % 52.94'ü Çince yazılı anlatım becerilerini geliştirmek için mobil uygulamaları kullanmaktadır. Öğrencilerin % 49.41'i Çince film ve dizi izleyerek ya da müzik dinleyerek Çince yazılı anlatım becerilerini geliştirmeye çalışmaktadır. Öğrencilerin % 40'ı Çince internet sayfalarından, % 38.82'si ders kitaplarından, % 37.65'i Çince sosyal medya araçlarından, % 17.65'i gazete ve dergilerden ve % 16.47'si ders kitapları dışındaki yardımcı kitaplardan faydalanmaktadır. Öğrencilerin %17.65'i bu kaynakların hepsinden faydalanırken % 1.18'i ise bu kaynakların hiçbirini kullanmamaktadır.

5. Sonuç

Çalışmanın araştırma soruları çerçevesinde, gereksinim çözümlene ve görüşme bulgularına göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Öğretim elemanı ve mezun görüşmelerinden elde edilen bulgulara göre, lisans öğrencilerinin Çince yazma becerisi seviyelerinin düşük olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanında, eğitime devam eden öğrencilerin %80'i yazma becerilerinin yetersiz seviyede olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin, mezunların ve öğretim elemanlarının bu konudaki görüşlerinin örtüştüğü gözlenmiştir. Öğrenciler yazılı anlatım derslerinde güncel ve etkili bir ders aracının kullanılmaması, derslerde belirli bir yaklaşımın izlenmemesi ve dersin amacına uygun olarak yürütülmemesini, yazma becerisi gelişimlerini olumsuz etkileyen başlıca nedenler olarak göstermektedir. Dolayısıyla lisans düzeyinde Çince yazılı anlatım derslerinin kapsamlı bir iyileştirme ihtiyacı içinde olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrenci sormacası, mezun ve öğretim elemanı görüşmeleri, metin yazarken öğrencilerin en çok sözcüklerin doğru kullanımında ve dilbilgisi kurallarına uygun cümle oluşturmada zorlandıklarını ortaya koymaktadır. Öğrencilerin yazmada en çok zorlandıkları beceriler ile ders araçlarında yer almasını istedikleri etkinlik türleri benzerlik göstermektedir. Öğrenciler ders araçlarında en çok 'verilen sözcüklerle cümle oluşturma' ve 'cümle tamamlama' etkinliklerinin kullanılması gerektiğini düşünmektedir. Bu bilgilerden hareketle, öğrencilerin metin oluştururken üslup ya da akıcılık gibi biçimsel özelliklerden önce, yazma becerisinin gerektirdiği daha temel alt becerilerde sorun yaşadıkları sonucuna ulaşılabilir.

Öğrencilerin büyük bölümü mezun olmadan önce HSK 5 seviyesine ulaşmayı hedeflemektedir. Öğrencilerin Çince Seviye Sınavında en yüksek seviye olan 6 yerine 5'i hedeflemesi, HSK 5'in Çin'de çoğu üniversitede lisansüstü eğitime başlamak için gerekli görülen ön koşulu sağlamada yeterli olmasından kaynaklanıyor olabilir. Buna ek olarak, Çince ile ilgili alanlarda istihdam sağlayan çoğu özel kurumun HSK 5'i yeterli bir ölçüt olarak kabul etmesi de öğrencilerin bu tercihinin açıklamaya yardımcı olmaktadır.

HSK 4 ve üzeri seviyedeki sınava katılmış olan öğrenci ve mezunlar, sınavda en çok yazma bölümünde, ikinci olarak ise konuşma bölümünde zorlandıklarını belirtmişlerdir. HSK sınavı yazma bölümünde zorlanmaları sebebiyle Öğrencilerin yarısından çoğu, yazılı anlatım dersi sınavlarındaki soruların, HSK yazma bölümü sınavıyla eşdeğer nitelikte olmasını tercih etmektedir. Öğrenciler sınav sorularının bu şekilde düzenlenmesinin, HSK sınavındaki başarılarını artırmaya da katkı sağlayacağına inanmakta, mezunlar ve öğretim elemanları da bu görüşe katılmaktadır. Bu nedenle yazılı anlatım dersi sınavlarının standartlaştırılarak HSK soru türlerinin kullanılması, hem doğru bir sınavın sağlanması hem de öğrencileri HSK sınavına hazırlamak için etkili bir çözüm olacaktır.

Yazılı anlatım ders içeriklerinin, Uluslararası Genel Amaçlı Çince Öğretim Programı'nda (2010) yer alan HSK 5 seviyesi yazma becerileri ve yazma alt becerilerine göre düzenlenmemiş olduğu, ayrıca derslerde herhangi bir yazma öğretimi yaklaşımının izlenmediği anlaşılmıştır. Dersler çoğunlukla öğretim elemanlarının önceliğinde belirlenen içerik ve ders araçları doğrultusunda yürütülmektedir. Mezun görüşlerinden de anlaşıldığı üzere, öğrencilerin dönem başında yazılı anlatım dersinde öğrenecekleri konular hakkında bilgilendirilmesi ve somut hedefler doğrultusunda ilerlemesinin sağlanması, onların derse karşı daha ilgili ve istekli olmasına yardım edecektir.

Genel bilgilendirme ve ders izlencesinin açık şekilde paylaşılmasının dışında, öğrenci ve mezunların yazılı anlatım dersinde öğretim elemanından iki önemli beklentisi vardır. Bunlardan ilki, öğretim elemanının sınıf ortamında en genel sıralamayla; yazma konusunun anlatılması, örnek metinler verilmesi, örnek metin rehberliğinde yeni metin oluşturulması ve öğrenci metinlerinin değerlendirilmesi izleğini takip etmesidir. İkinci olarak ise metin türlerine uygun yazı dilini öğretmesi ve ortak metin oluştururken öğrencilere rehberlik ederek yazma sürecini kolaylaştırmasıdır. Öğrencilerin yazmayı tamamladıktan sonra öğretim elemanının metinler üzerinde gerekli düzeltmeleri yaparak öğrencilere belirlenen süre içinde dönüt vermesi de öğretim elemanından beklenen sorumluluklardan biridir. Öğrenciler, öğretim elemanlarının dersteki tutumunun öğrenci başarısını doğrudan etkileyeceğini düşünmektedir. Öğrencilerin bu beklentileri, çalışmanın hangi yazma öğretimi yaklaşımı çerçevesinde ilerlemesi gerektiğinin belirlenmesinde yardımcı olmuştur.

Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için en sık kullandıkları strateji, sözcük ezberlemektir. Buna rağmen, doğru sözcük kullanımı öğrencilerin metin yazarken en çok zorlandığı konuların başında gelmektedir. Öğrencilerin sözcük ezberlerken sözcüklerin sadece en sık kullanılan ilk anlamlarını ezberledikleri, yeterince ve bilinçli Çince okuma yapmadıkları için sözcüklerin bağlama göre değişen farklı kullanımlarını bilmedikleri sonucuna ulaşılabilir. Aynı zamanda öğrenciler ders dışında sadece ödev

yapmak amacıyla metin yazdıklarını, ödev dışında zorunlu durumlarda sadece Çince kısa mesaj ya da e-posta gibi metinler yazdıklarını belirtmişlerdir.

Bir diğer önemli husus ise, yazılı anlatım becerisinin gelişmesinde ödevlerin rolüdür. Öğrencilerin çoğu, ders dışında sadece ödev yapmak için Çince metin yazdıklarını, ödev dışında herhangi bir çalışma yapmadıklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle öğrencilere her ders sonunda düzenli olarak ödev vermek ve öğrencilerin teslim ettiği ödevlerin üzerinde gerekli düzeltmeleri yaparak kısa sürede dönüt sağlamak onları daha çok yazma alıştırmaları yapmak ve daha iyi yazmak için motive edecektir. Yazılı anlatım derslerinden sonra yapılan metin yazma alıştırmalarının sıklığı ile yazma becerisinin gelişimi doğrudan bağlantılıdır. Bununla birlikte, hem sormaca bulguları hem de öğretim elemanı görüşleri öğrencilerin bir dönem içinde ortalama sadece 5 ila 10 metin yazdıklarını ortaya koymaktadır. Yine elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin daha hızlı ilerleme kaydedebilmeleri için her hafta en az 1 metin, her dönem ise en az 14 metin yazma alıştırmaları yapılması gerekli görülmektedir. Ödevler dâhil edilmeksizin, öğrencilerin bir dönem boyunca yazılı anlatım derslerinde en az 14 metin yazmasının sağlanması bu açıdan önemlidir.

Elde edilen bulgulardan; öğrenci ve mezunların, ders araçlarını içerik ve düzenlemelerinin sıkıcı olması, yeterli ve çeşitli etkinlikler içermemesi ve güncel olmaması nedeniyle yetersiz buldukları anlaşılmaktadır. Öğrenci ve mezunlar ders araçlarında anlatı metinleri başta olmak üzere tüm işlevsel metin türlerinin yer alması gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca öğrenciler derslerde görsel ve işitsel medya araçlarının da kullanılmasını tercih etmektedirler. Bu tür araçlar dersi daha eğlenceli hale getirdiği ve öğrenciyi derse katılmaya teşvik ettiği için, yazılı anlatım dersinin verimliliğini de artıracaktır.

Öğrencilerin metin yazarken en sık kullandıkları stratejiler sırasıyla; yazmaya başlamadan önce konu hakkında araştırma yapmak, metin içinde kullanabilecekleri sözcükleri belirlemek ve metnin taslağını hazırlamaktır. Öğrencilerin sıklıkla kullandıkları bu stratejiler, süreç odaklı yaklaşıma göre metin oluşturma stratejileriyle büyük oranda benzerlik göstermektedir.

Öğrencilerin büyük çoğunluğu, mevcut programda yeterince yer verilmemesine rağmen yazılı anlatım derslerinde işlevsel metin türü çeşitlerinin öğretilmesinin, mezuniyet sonrası iş hayatına daha donanımlı şekilde başlamaları için önemli olduğuna inanmaktadır. Özellikle mezunlar, çalışmaya başladıktan sonra Çince metin yazmaları gerektiği durumlarda bunun önemini daha iyi anladıklarını ifade etmişlerdir. Benzer şekilde öğretim elemanları da gerçek hayatta karşılığı olan metin türlerinin öğretilmesinin, öğrencileri mezuniyet sonrası hayata daha iyi hazırlayacağını düşünmektedir.

6. Öneriler

Yazılı anlatım becerisinin en zor ve en son gelişen dil becerisi olması nedeniyle ders saatlerinin artırılması, öğrencilerin yazma becerisinde daha hızlı ilerleme kaydetmesine yardımcı olacağı öngörülmektedir. Ders içeriklerinin, alanında uzman eğitimci ve akademisyenler tarafından hazırlanan Uluslararası Genel Amaçlı Çince Öğretim Programı'nda (2010) yer alan HSK 5 seviyesi yazma becerileri ve yazma alt becerileri doğrultusunda hazırlanması, öğrencilerin yazma becerisinin gelişimi için önemli bir gerekliliktir.

Yazılı anlatım derslerinde sözcük öğretimine daha çok yer verilmesi ve sözcüklerin bağlamsal anlamlarına göre öğretilmesi önerilmektedir. Ayrıca derslerin içerik bakımından dilbilgisi ve okuma-anlama dersleriyle eşzamanlı olarak yürütülmesi, öğrencilerin metin oluştururken dilbilgisi ve sözcük bilgisi konusunda daha az zorlanmalarını sağlayacaktır. Özellikle dilbilgisi derslerinde kısa metin yazma etkinliklerinin yapılması, hem öğrencilere yeni öğrendikleri dilbilgisi kurallarını metin içinde yazarak pekiştirme fırsatı sunacak, hem de yazılı anlatım becerisinin gelişimine katkı sağlayacaktır. Metin yazma etkinliklerinin, her hafta en az bir metin olmak üzere, öğrencilerin her dönem en az 14 farklı metin yazabileceği şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Öğrencileri daha sık yazmaya yönlendirmek ve okulda öğrenilen bilgilerin pekiştirmelerini sağlamak amacıyla her hafta, o haftanın konusunu oluşturan metin türünü yazmasını gerektirecek bir ödev verilmesi önerilmektedir. Öğretmenin, ödevleri önceden belirlenen süre içinde değerlendirerek üzerinde gerekli düzeltme ve notlarla birlikte dönüt sağlaması, öğrencilerin aynı yanlışları sürekli tekrar etmemeleri açısından büyük önem taşımaktadır.

Derslerde, bölümün ortak kararıyla belirlenecek olan güncel, işlevsel metin türlerinin çeşitlerini içeren, sözcük bilgisi yönünden yeterli ve zengin etkinlik çeşitleri sunan rehber bir ders aracının kullanılması önerilmektedir.

Öğrencilerde yazılı anlatım dersinin zorluğu ve belirsizliği önyargısının oluşmasını engellemek amacıyla her dönem başlangıcında ders planı, içeriği ve izlenim bilgisi öğrencilerle şeffaf olarak paylaşılması önerilmektedir. Öğrencilere hangi metin türünü, hangi yazma becerisi ve alt becerisini öğrenecekleri ve bu becerilerin kullanım alanlarının net bir şekilde anlatılması, 'Çince metin yazmak zordur' önyargısının oluşumunun engellenmesi ve derse daha ilgili ve hazırlıklı olmaları açısından önemlidir.

Yazılı anlatım sınavlarında HSK yazılı anlatım bölümünde yer alan soru türleriyle benzer nitelikte soruların kullanılması, hem öğrencileri HSK sınavına hazırlamak hem de doğru bir sınama gerçekleştirebilmek açısından önemlidir.

Görüşme ve sormaca bulgularından elde edilen sonuçları özetlemek gerekirse; öğrenci gereksinimleri işlevsel metin türlerinin öğretilmesi yönündedir ve öğrencilerin tercih ettiği çalışma stratejileri 'süreç-tür odaklı yazma öğretimi yaklaşımı'nın içerdiği stratejilerle benzerlik göstermektedir. Bu sebeple, süreç-tür odaklı yaklaşım, lisans düzeyindeki yazılı anlatım derslerinin verimliliğini artırmak için en doğru öğretim yaklaşımı olarak önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Ekici, Neşe (2003). *In a Needs Assessment Study on English Language Needs of the Tour Guidance Students of Faculty of Applied Sciences at Başkent University: A Case Study*. Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Greene, C. Jeniffer & Kreider, Holly & Mayer, Ellen (2005). Combining Qualitative and Quantitative Methods in Social Inquiry. (Bridget Somekh & Cathy Lewin), *Research Methods in the Social Sciences*, SAGE Publications, s. 274-281.
- HANBAN, Confucius Institute Headquarters (2010). *Uluslararası Genel Amaçlı Çince Öğretim Programı*.
- McKillip, John A. (1987). *Need Analysis: Tools for the Services and Education*. California: Sage Publications, Inc.
- Nunan, David (1999). *Second Language Teaching & Learning*. Boston, MA: Heinle & Heinle, s.271.
- Richards, Jack C. (2001). *Curriculum Development in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Soriano, Fernando I. (1995). *Conducting Needs Assessments: A Multidisciplinary Approach*. California: Sage Publications, Inc.
- Yan, Guo (2005). A Process Genre Model for Teaching Writing. *English Teaching Forum*, Volume 43, Number 3.